

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: 201001511-/GJOFJS
Vår ref.: 11103008 /EF

Oslo, 1. juli 2011

**VEDR.: FORBRUKERUTFORDRINGER VED KOBLINGSSALG AV
BREDBÅND, TV OG TELEFONI**

Vi viser til departementets høringsbrev av 1. april 2011, med høringsfrist 1. juli 2011.

Huseiernes Landforbund organiserer ca 175.000 huseiere i Norge. Av spesiell interesse i denne saken er at vi også har ca 3.000 borettslag, boligaksjeselskap og eierseksjonssameier som medlemmer. For disse skaper valg av leverandør, leveransens innhold og koblingssalgene særlige utfordringer.

Siktemålet med prosjektet som er gjennomført er å identifisere mobilitetshindrende mekanismer i den forstand at forbrukerne skal sikres større valgfrihet og muligheten til å kjøpe enkelttjenester fra forskjellige tilbydere.

Huseiernes Landsforbund ser det som viktig at man ikke bare foretar en isolert vurdering av markedet for denne type tjenester, det vil si at rammene for den videre vurderingen begrenses til hvordan dette konkrete tjenestemarkedets vilkår er. Vurderingen må også omfatte en sammenligning med hvordan rammebetingelsene er fastsatt i andre markeder. En slik sammenligning viser at muligheten til å tilby strenge vilkår for tjenestene er unike for denne bransjen. Det er vanskelig å tenke seg noen andre markeder med en lignende mulighet til å begrense forbrukernes valg og avtalevilkår. Dette forholdet er ikke berørt.

La oss ta en sammenligning: Det er nokså utenkelig at en matvarekjede skulle stille krav om at en kunde må binde seg til å kjøpe brød hos denne kjeden for å få lov til å handle melk der, bare fordi vedkommende bor på en bestemt adresse. Videre er det like utenkelig at kunden - for i det hele tatt å få lov til å handle noe som helst - samtidig må forplikte seg til å betale for å få komme inn i butikken, i flere år fremover, og si fra tre måneder i forveien og betale et beløp hvis vedkommende vil begynne å handle et annet sted. Og det etter at kunden har betalt for at matvarekjeden bygger butikken og veien fra butikken til kundens hus. Skulle så kunden senere ønske å bytte butikk, må veien til den gamle butikken fjernes for kundens regning.

Forpliktelsen til å kjøpe dekodere innebærer i tillegg at man forplikter seg til å kjøpe et produkt som er så dårlig at det bare gir abonnenten en svært begrenset mulighet til å benytte de teknologiske mulighetene som finnes. Tilbyderne har vært smarte nok til ikke å opplyse om det. Det er "greit" at dekodere er sperret for konkurrenter, men de er heller ikke laget for å ta inn frie kanaler, som det finnes mange hundre av. I den digitale verden opplyses dette aldri. Det blir som å kjøpe en CD-spiller som bare kan spille plater fra Sony. Eller kjøpe en Ford med den begrensning at den bare kan kjøre på europaveier. Denne begrensningen skyldes at

Ford har en avtale med eieren av europaveiene, og siden kunden har plikt til å kjøpe Ford kan de derfor lage biler med slike begrensninger. Dette må kunden i tillegg betale et ekstra gebyr for, i tillegg til de offentlige veiavgifter.

Slik er verden hos de digitale tilbydere. Eksemplene tør vise at opprettholdelse av så strenge forbrukerbegrensninger må kreve en klar begrunnelse.

Leveransene av tjenester for fjernsyn, radio og IP utvides også til å omfatte stadig større bruksområder, og det bør vurderes om det i denne sammenheng skal gjøres noen begrensninger for - eller stilles noen minimumskrav til - leverandørene. Det kan gjelde mobiltelefoni med egen WAP- og iphone-applikasjon som gir brukerne mulighet til å styre TV-opptageren i stua med mobilen. Dekoderen kan kobles til alarmtjeneste med direkte varsling til brannvesenet. Dette siste er en sensorbasert teknologi som kan brukes til andre typer av tjenester, for eksempel energistyring. Disse forholdene er ikke berørt

Høringsbrevet omfatter installasjon og abonnementsavtaler for boligselskaper. Et forhold som ikke er berørt er at etablering av infrastruktur for kommunikasjons- og mediatjenester som for eksempel fjernsyn, internettilknytning og tilpasning til nedlasting av film anses som et felles anliggende som styret i boligselskapet kan treffe vedtak om. Det samme gjelder etablering av infrastruktur som er tilpasset forventet fremtidig behov for kapasitet for slike tjenester. Det betyr at etablering av bredbånd og tilpasning for en bestemt bredbåndskapasitet anses som etablering av infrastruktur. Det ovenstående innebærer at bytte fra kabelnettleverandør til fibernettleverandør - etter vårt skjønn - etter sin art ligger innenfor området for felles anliggender. Kostnader med abonnement knyttet til bruk av denne infrastrukturen, trolig med unntak for kostnader til såkalte grunnpakker for kabel-tv med tv- og radiokanaler, er derimot ikke et felles anliggende som styret kan treffe vedtak om. Det er en særkostnad for den enkelte eier.

Leverandørens tilbud er sammensatt av tjenester som ikke tar hensyn til dette og de opplyser ikke om noe av dette. Som hovedregel inngås det derfor avtaler med leverandører som styret ikke har adgang til å inngå. Dette skaper i økende grad konflikter i boligselskaper. I tilfeller der eiere i boligselskaper har nektet å betale abonnement ut over grunntjenester, og har tatt opp dette, har tilbyderen gjerne nektet å etterkomme ønsker om individuell behandling av tjenestetilbud. Så har det likevel vist seg å være mulig når saken har nærmet seg søksmål. Disse forholdene er ikke berørt.

Huseiernes Landsforbund ber på denne bakgrunn om at vurderingsgrunnlaget, og rammene som tiltakene skal vurderes etter, utvides. Vi tror det er nødvendig for å unngå at de endelige tiltakene som måtte bli besluttet, blir utilstrekkelige.

Med vennlig hilsen
for Huseiernes Landsforbund

Peter Batta
Adm. dir.

Einar Frigland
Advokat